

ŠKOLNÍ PSYCHOLOGIE

PEDAGOGICKÁ X ŠKOLNÍ PSYCHOLOGIE

- × **Pedagogická psychologie** - vědní disciplína, vznikla v 80. letech 19. století, zabývá se chováním, prožíváním člověka v procesu vzdělávání
- × **Školní psychologie** - je součástí pedagogické psychologie, zabývá se psychologickými poznatky a jejich aplikací ve školní praxi

ZÁKLADNÍ OKRUHY ŠKOLNÍ PSYCHOLOGIE

- + **psychologie žáka** – zabývá se tím, čeho je dítě v procesu edukace schopno
- + **psychologie učitele** – být dobrým učitelem
- + **psychologie procesu učení**
- + **psychologie výchovy**
- + **vztahy rodiče x učitelé, učitelé x žáci, škola x rodiče, ...**

**Užší pojetí školní psychologie –
uplatnění, rozsah, kompetence školního
psychologa (působícího přímo v dané
škole)**

ŠKOLNÍ PSYCHOLOGIE

× PRAKTICKÉ ÚKOLY

- + aplikace poznatků ve výchovně vzdělávacím procesu na školách, v poradenské práci, v hromadné a individuální péči realizované především v PPP a jiných zařízeních.
- + jde o prevenci i nápravu poruch chování, učení, pomoc při profesionální orientaci žáků, pomoc při problémech adaptačních

POJEM MOTIVACE

- ✘ je obecným označením podmínek, které determinují lidskou aktivitu
- ✘ motivací rozumíme všechny pochody, které vysvětlují či dělají srozumitelným lidské chování
- ✘ pod pojem motivace zahrnujeme nejen všechny pochody nebo stavy – snažení, přání, pud, potřeba, zájem ale i emoce a vnější materiální a ideální objekty člověka jejichž dosažení usiluje

MOTIVY

- × = hybné síly chování
- × = **skutečnosti, jež aktivizují nebo tlumí jedince**, aby něco konal nebo nekonal
- × = podněty, které **vzbuzují** chování, **udržují** chování, **dávají mu směr a intenzitu**

- × **motiv** = podnět, pobídka, popud (který vychází z potřeby, jež má být uspokojena), stimul
- × **chování** vzniká vlivem několika motivů (některé převládají, jiné slabší)
- × **každé chování je motivováno**

FUNKCE MOTIVACE

---

1. aktivace - vzbuzuje a stimuluje chování
2. perzistence – udržuje chování, dokud není dosaženo cíle
3. direkce – usměrňuje, zaměřuje chování
4. dává chování smysl

DRUHY MOTIVŮ

- × **1. motivy primární** (organické, biogenní, vrozené)
- × **2. motivy sekundární** (psychické, sociogenní, získané, naučené), formují se během života jedince
- × Teorie motivace

DRUHY MOTIVŮ

- × **1. vnitřní motivy (potřeby)** – generují z nitra motivovaného, např. hlad
- × **2. vnější motivy (pobídky neboli *stimuly*)**-
podněty z vnějšího prostředí, aktivují vnitřní motivy,
nutí nás k určité činnosti
  - + vše mimo dítěte např: knihy, peníze, pochvala

MOTIVACE VE ŠKOLE

- ✘ Motivovat znamená vyvolat v žácích soubor pohnutek, aby se ochotně, s pozorností a zájmem učily nebo účastnily vyučování

VLADIMÍR HRABAL

Při učební činnosti ve škole se většinou aktivizují tři okruhy potřeb

1. **kognitivní potřeby** - potřeby poznávání, vyhledávání a řešení problémů
  - a) potřeby **přijímat poznatky** (dítě je pasivní)
  - b) potřeby **získávat poznatky (dítě je aktivní)**
- + dítě má od narození potřebu být *aktivní* a to se rozvíjí ve škole ale i při rozvíjení poznatků
- + důležitější je získávat poznatky a učitel se je snaží rozvíjet
- + dobré je dát dítěti problém a ono si samo získá poznatky

VLADIMÍR HRABAL

---

1. **výkonové potřeby**: dítě chce pořád něco dělat...
  - a) *úspěšného výkonu*
  - b) *potřeba vyhnout se neúspěchu*
2. **sociální potřeby** – být oceněn, uznán, porovnat se s ostatními, soutěžení...
  - a) *spolupráce*
  - b) *soupeření*
  - soutěžení do školy patří, ale nepřehánět

MATĚJČEK

- × **Stimulace** – přiměřenosti podnětu
- × **Učení** – dítě potřebuje poznávat svět, že má určitý **smysl**
- × **Potřeba jistoty**
- × **Potřeba identity** – vědomí vlastního já
- × **Životní perspektiva, otevřené budoucnosti** – vědět, že mě pořád něco čeká

ASPIRAČNÍ ÚROVEŇ

- ✘ Úroveň očekávaného výkonu či pozice, které chce jedinec dosáhnout.
- ✘ Mění se hlavně vlivem předchozího úspěchu či neúspěchu (u zdravých osob vede opakovaný úspěch zpravidla ke zvýšení aspirační úrovně, neúspěch ke snížení)
- ✘ Praktické využití v některých aplikovaných disciplínách psychologie - např. psychologie sportu, řízení, pedagogická psychologie apod.
- ✘